

Een Mens voor de Lens

Harm Bakema

Westeind

Harm Bakema is de oudste zoon van Jan Bakema en Kornelia Wasseur, geboren op 13-12-1939 aan het Westeind in Zuidbroek. Onder hem kwam zijn zus Antje en ook nog een broertje dat amper een jaar is geworden.

Ze woonden aan het heerlijke Westeind met voor hun huis het toen nog druk bevaren (oude) Winschoterdiep, de landerijen die zich uitstrekten tot de spoordijk, met het zwem- en

visparadijs 'Nero'. Een vergeten plek waar nu niemand meer komt. In die jaren was 't het zwembad. Duizenden hebben er leren zwemmen en hun zwemdiploma's gehaald. Hun huis stond dicht bij de grens van Sappemeer en vlakbij woonde Opa en Oma Bakema in een boerderij die in die jaren bekend was omdat er daarvoor regelmatig bokswedstrijden werden gehouden. Een zekere Hofkamp was bokser en die organiseerde dat.

Lagere school

De lagere school, die ooit op het Westeind stond, was al enkele jaren ervoor opgeheven. Daarom ging Harm naar de Oosterschool vooraan op Sappemeer, dat was dichterbij dan de school in Zuidbroek. Maar binnen een half jaar kwam de verordening '*dat de Bakema's Zuidbroeksters waren*' en de kinderen aldaar naar school dienden te gaan. Dat was een verre reis, helemaal lopend over het Westeind, langs Motké aardappelmeelfabriek, dan over de Diepstreek, langs de molen van Martens kwam je pas bij de school op het Winschoterdiep te Zuidbroek

In die tijd werd het nieuwe kanaal Winschoterdiep gegraven en moest je bij Motké over een tijdelijke noodbrug. Grote roetpluimen kwamen dagelijks vanuit de hoge fabrieksschoorsteen van de nog met kolen en antraciet gestookte Motkéfabriek waar veel jonge meiden werkten. Hoe het kwam is niet helemaal meer duidelijk, maar tijdens het flauwe kullen op die noodbrug schoot Harm zijn schoen uit en plonsde door de dikke laag schuim in het vreselijk vieze water. Op één schoen en een kous is hij daarna in arremoede naar huis gegaan.

De rijksweg Groningen/Zuidbroek is gereedgekomen in 1950. Ruim 320 jaren lang was de weg van Groningen naar Zuidbroek langs het Winschoterdiep, dwars door Sappemeer en Hoogezand gegaan. Deze weg werd nu bij Motké doorgesneden door het nieuwe omsnijdingskanaal. Het verkeer kwam niet meer over Diepstreek maar de W.A. Scholtenweg werd aangelegd en voortaan was dat de weg. Alle verkeer kwam over het smalle bruggetje bij Wolda het dorp Zuidbroek binnen.

Winschoterdiep Zuidbroek

“Onze ouders verhuisden in 1946 naar Winschoterdiep 39 Zuidbroek. Toen was het maar een paar stappen lopen naar de school. Juffrouw Wildeboer stond bekend als een strenge juf. In die tijd werd de liniaal nog vaak gebruikt bij ondeugende strapatsen, zelfs als je vuile handen had..... Maar ze was een prima juf, je leerde veel. Prachtig waren de toneelstukken die ze regisseerde en dan werden opgevoerd aan de ouders van de leerlingen.”

Juffrouw Wildeboer gaf ook toneel en regisseerde toneelstukken die werden opgevoerd aan de ouders.

ULO

Na de lagere school ging Harm naar de ULO school aan de Heiligelaan (waar later Elck Wat Wols was). Hoofd van de school was meester Poelstra en meester Rebbers. Harm kon prima leren en na de ULO deed hij nog enige avondcursussen met onder andere Praktijk Diploma Boekhouden.

Boekhouder

Zijn eerste baan, waar hij al meteen werd aangenomen, was boekhouder bij de Koninklijke Gist en Spiritus, beter bekend als de Jeneverfabriek van Sappemeer, met als directeur meneer Kamps en hoofdvertegenwoordiger Piet Vernimmen. Het bedrijf was al ruim 125 jaar gevestigd aan landskant van de Noorderstraat op de zogenaamde 'Kop van Sappemeer'. Een aardappelmoutwijnfabriek met een branderij, distilleerderij en mouterij met moutmolen. De distilleerderij werd overgenomen door de Rotterdamse firma Henkes en Mispelblom en later Calcar/Sappemeer. Het nog steeds bestaande pand is nog in gebruik geweest als kledingdepot van het Leger des Heils. Toen het al lang geen distilleerderij meer was kwam je bij veel mensen nog wel relatiegeschenken tegen zoals speelkaarten, asbakjes, schenkkurken en borrelglaasjes. Toen de Jeneverfabriek van Sappemeer werd opgeheven kreeg Harm het verzoek of hij boekhouder kon worden bij Rosaco. Hij hoefde niet te solliciteren maar werd gevraagd via kennissen en een zekere Kruijer op de kegelclub. Rosaco is altijd al een toonaangevend bedrijf in rozen onderstammen, die wereldwijd worden geëxporteerd naar Denemarken, België, Frankrijk en later ook naar Hongarije, Chili en

Ecuador. De rozenonderstammen worden op grote schaal geproduceerd in onze provincie Groningen. Ze worden veredeld tot tuin- en parkrozen en vooral de snijrozenteelt en tegenwoordig ook in potten met de mooie opgekweekte bloeiende roos. Hiermee is nog meer handel in de roos ontstaan omdat het daarmee een impulsartikel is geworden, verkrijgbaar bij tuincentrumketens, grootwinkelbedrijven en zelfs in bouwmarkten.

Trijntje Hartman

Hoe leerde je Trijn kennen?

"O, ons leven loopt vanaf de schooltijd al parallel. Er zijn veel overeenkomsten en in ons leven is veel gelijktijdig. We zijn niet bijgelovig maar je zou het bijna worden. In een toneelstuk genaamd de Toverbal speelde ik Hannes die een klompdans deed wie was daar ook.... Trijntje Hartman. Ik ging naar de ULO en daar ging Trijn ook op. Zelfs in een toneelstuk met als titel Humpie heeft een bok geschoten was Trijn mijn medespeler, daarna ging ik als boekhouder werken bij de Jeneverfabriek van Sappemeer en wie was daar een week eerder op kantoor komen werken.....?"

Trijntje Hartman en ik kruisen al van jongsaf elkaars pad. We zijn dit jaar 50 jaar getrouwd en laatst liepen we door de supermarkt en zei een kennis jullie hebben elkaar toch in de Jenever leren kennen. Jantje van der Ploeg zei: 't is net een sprookje.

Daarna ging ik als boekhouder werken bij van de Koninklijke Gist en Spiritus, beter bekend als de Jeneverfabriek van Sappemeer en wie was daar een week eerder op kantoor komen werken? Trijntje Hartman.

Galgeweg 14

Harm en Trijn zijn getrouwd in december 1966.

“Dit huis bewonen we dus ook al 50 jaar, maar Trijn is hier geboren, het is de woning van haar ouders. Ooit, in 1890, is het huisje afgebrand geweest en weer opgebouwd. Toenmalig eigenaar Bartelds verkocht het aan schoonouders Willem Hartman en Klazien Hartman- van Turen. De woning stond eerst met het gezicht richting Galgeweg en na de brand is het aangezicht omgedraaid en was het zicht richting Uiterburen. We zouden, nadat we getrouwd waren, een nieuwe bouwen, dat was het plan. Maar timmerman ten Hove zei: waarom verbouw je niet....!”

“Ja het is hier heerlijk wonen. Herten, konijnen, fazanten en vele soorten wildzangvogeltjes in de tuin, de buurvrouw vroeg: Hebben jullie een hertenkamp? Toen liepen er 7 reeën in de tuin. En het is hier gezellig met het nieuwe Haltepad en al die jonge mensen. Vroeger was er wel meer bedrijvigheid. Op loopafstand waren er wel 12 winkels of bedrijfjes. Binnen een straal van 250 meter was er een fietsenmaker Elzer, een kruidenierswinkel van Marijke en Jacob Lenting, groenteboer Anjo Werkman. Zijn bijnaam was Anjo Poedel, hij had zijn groenteloop tot ver voorbij Nieuw Scheemda en 't Waar en kwam daardoor bij nacht en ontij thuis van het venten. Je had schoenenhuis annex schoenmakerij van der Woude, 2 visboeren Blaauw en Bouwman (Fritje), kapper Pietje Balk met zijn café en biljart, smederij Westerdiep, aannemer Boelo Schreuder, galanterie Flip Wolthuis, slager Doddema die ook noodslachtingen deed en dan ook nog bakker Lauri Lukje en niet te vergeten de broodfabriek van bakker Smit. Waar nu de inrij is naar het Haltepad stond vroeger de eerste broodfabriek van Noord Nederland. De broodfabriek is gebouwd medio 1966. Daarvoor stonden er 4 huizen, de zogenaamde 'Vair burcht'. Dit was een blok van 4 huizen met de kanten tegen elkaar. Twee huizen waren richting Galgeweg en twee woningen waren richting Haltepad gesitueerd. De Vairburcht is afgebrand in 1957. Bakker Smit bouwde er de modernste broodfabriek op en was wijd en zijd bekend. Ja, we hebben hier altijd mooi gewoond.”

“Dit huis bewonen we dus ook al 50 jaar, maar Trijn is hier geboren, het is de woning van haar ouders, die kochten medio 1900”

Besturen

Harm leverde een ruime bijdrage in besturen van vele verenigingen en altijd als penningmeester. Al heel jong op de ULO school, de kegelclub, voetbalvereniging ZNC, een reisvereniging, de pluimvee en konijnenfokvereniging Zuidbroek e.o. Hij hielp landelijke tentoonstellingen organiseren voor de Pluimvee, duiven en konijnenfokvereniging Zuidbroek in het sportgebouw aan de Heiligelaan en later in de Broeckhof. In het begin was zijn vader nog voorzitter en Harm penningmeester. *“Die tentoonstellingen waren hele leuke dagen”*. Hij zat jaren in het bestuur van de Broeckhof als penningmeester. *“Je werkt in een team, samen wordt het besturen gemakkelijker als je een goed team bent. Zonder andere goeie bestuurders te kort te doen denk ik meteen aan Marion van der Zwet, Fokke van der Lei, Mebus Lolkema en Jurrie Walburg als plezierige bestuurders.”*

Voetbal

“Ik heb zelf ook gevoetbald en ook een opleiding gedaan voor scheidsrechter. Ik ben ook scheidsrechter geweest en was jaren actief bij het jeugdvoetbal van ZNC. Werken met de jeugd is altijd fantastisch, samen met onder andere Julle ten Hove deden we grote toernooien in Wildervank. Een keer was er een wedstrijd en had ik een man tekort. Ik vroeg aan Julle of ik een speler van hem kon lenen. Julle zei dat ie er zelf maar elf had. Ik zei dat ik er twaalf had geteld. Had Julle met 12 man een wedstrijd gespeeld en de scheidsrechter had nooit het aantal spelers geteld.”

Dansen

Harm en Trijn dansen al hun hele leven.

“We gingen overal heen, naar Drouwen, Emmen

We begonnen bij Faber, Ties Dijkhuis ging er toen ook nog op in Faber. Maar we gingen ook naar Struvé en bij Dröge in Winschoten en Dansschool Heuving in Hoogezand. Stijldansen doen we al 44 jaar en ook met een regelmatige groep onder andere Koos Meinardi uit Winschoten. Mensen uit Utrecht vroegen eens: Hoe is het met de Bakema's? O, die zijn er nog steeds op. Nog steeds? Nu zijn we nog met een groepje van 4 echtparen, we blijven er jong bij. We zijn de oudsten, het zijn heel lange programma's en dan wordt het onthouden wel wat anders. Maar stijldansen is een soort ontspanning waarin volgens tamelijk strakke regels in stijl wordt gedanst. We doen ook aan ballroomdansen met de Quickstep, de Tango, Weense wals. Maar ook de Latijns-Amerikaanse dansen zoals de Cha Cha Cha, Rumba en ook de stierenvechtersdans de Paso Doble. We dansen graag zwierig en soepel en de vloeiende beweging gaat ons nog goed af”

*Harm Bakema en Trijntje Bakema- Hartman
zijn in december 50 jaar getrouwd*

Hobby's

Wat zijn je hobby's Harm?

"Hobby's? Ja.....! Dansen, Biljarten. Wedstrijd biljarten. We hebben een club van zo'n 16 leden. Enkele uitstekende biljarters zoals Wim Weerd, Geert Rijks, Albert Weerman en Mario van der Laan zijn de toppers in het biljarten.

Vakantie

Vakantie houden Harm en Trijn in Hellendoorn elk voorjaar en elk najaar op Park Hellendoorn. Alles is er, een zwembad en je kan er lekker wandelen en er is een fijn restaurant. *"Het vakantiepark is gelegen aan de Sanatoriumlaan, aan het eind van de laan was vroeger een sanatorium, misschien is het daarom nog wel zo'n mooi gebied."*

Tot slot

Harm Bakema. Hij is geridderd met een Koninklijke onderscheiding voor zijn ruime bijdrage in besturen van vele verenigingen. Hij is een plezierige verteller en Trijn vult gezellig aan. Ze zijn dierenliefhebbers, ze zijn aangenaam in omgang en weten met iedereen een praatje te maken. Bij de achterdeur van hun huis hangt een bordje met een tekst dat heel dicht hun gevoelskern en levensmotto weergeeft.

Eenvoudige levensgenieters; Een pracht stel.

Rienus Huis
06-25043902

rienus@makelaarhuis.nl